

Chambre des Représentants

SESSION 1972-1973.

12 JUIN 1973

PROPOSITION DE LOI

supprimant la taxe communale
sur les transports funèbres.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR (1)
PAR M. CALLEBERT.

M. SOAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi a été discutée au cours
des séances des 23 mai, 30 mai et 6 juin 1973.

.. . .

1. L'auteur de la proposition de loi fait observer que cer-
taines communes disposent d'un service des pompes funè-
bres ou accordent une autorisation à un entrepreneur des
pompes funèbres.

Si les proches parents du défunt ne désirent pas recourir
aux services de la commune ou de l'entrepreneur des pom-
pes funèbres, la famille, qui est déjà lourdement frappée,
doit payer une redevance pouvant atteindre 5 200 F, bien
qu'aucune prestation ne soit fournie.

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Saint-Remy.

A. - Membres: MM. Callebert, Devos (Robert), Henckens, Rutten,
Saint-Remy, Suykerbuyk, Verroken, Willems. - MM. Basecq, Boel,
Dehousse, Demets, Deruelles, Detiège, Van Daele. - MM. Clercx, De
Winter, Hubaux, Lefebvre. - MM. Defossier, Perin. - MM. Anciaux,
Babylon.

B. - Suppléants: MM. De Keersmaecker, Gheysen, Michel, Tangbe.
- MM. Hurez, Nazé, Temmerman, Van Eynde. - MM. Picron,
Poortmans. - M. Nols. - M. Ley.

Voir:

252 (1971-1972):

- N° 1: Proposition de loi.
- No 2: Amendement.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1972-1973.

12 JUNI 1973

WETSVOORSTEL

tot afschaffing van de gemeentebelasting
op het tijkenvervoer.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN (1)
UITGEBRACHT DOOR DE HEER CALLEBERT.

DAMES EN HEREN,

Het onderhavige wetsvoorstel werd tijdens de vergade-
ringen van 23 mei, 30 mei en 6 juni 1973 besproken.

.. . .

1. De auteur van het wetsvoorstel wijst erop dat sommige
gemeenten over een dienst voor begrafenissen beschikken
of een vergunning verlenen aan een begrafenisondernemer,

Wanneer de nabestaanden geen beroep wensen te doen
op de diensten van de gemeente of van de betrokken begr-
afenisondernemer, moet de reeds zwaar getroffen familie,
een vergoeding betalen die tot 5 200 F kan oplopen, en dit
hoewel er geen enkele prestatie wordt geleverd.

(I) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Saint-Remy.

A. - Leden: de heren Callebert, Devos (Robert), Henckens, Rutten,
Saint-Remy, Suykerbuyk, Verroken, Willems. - de heren Basecq, Boel,
Dehousse, Demers, Deruelles, Detiège, Van Daele. - de heren Clercx,
De Winter, Hubaux, Lefebvre. - de heren Defosset, Perin. - de
heren Anciaux, Babylon.

B. - Plaatsvervangers: de heren De Keersmaecker, Gheysen, Michel,
Tangbe, - de heren Hurez, Nazé, Temmerman, Van Eynde. - de
heren Picron, Poortmans. - de heer Nais. - de heer Ley.

Z>>>

252 (1971-1972):

- Nr 1: Wetsvoorstel.
- Ne 2: Amendement.

Le système incriminé date de 1790 et le principe en a été repris dans des décrets de l'administration napoléonienne. L'intention, à cette époque, était de mettre les administrations communales en mesure de sauvegarder l'hygiène publique. Il est évident que ces dispositions sont totalement dépassées.

Etablir une taxe sur les transports funèbres, bien qu'aucune prestation ne soit fournie, ne se justifie, ni d'un point de vue juridique, ni d'un point de vue social.

La présente proposition tend à éliminer cette anomalie.

2. Le Ministre fait observer que la présente proposition de loi interdit aux communes de rendre obligatoire l'utilisation du corbillard communal ou du corbillard du concessionnaire.

En conséquence, les communes ne pourraient plus percevoir de taxes, mais uniquement des redevances, à condition que le transport funèbre soit effectué, à la demande des familles, par elles ou par le concessionnaire.

Le Ministre rappelle qu'il appartient aux autorités communales de régler les transports funèbres.

Ce pouvoir trouve son origine dans le décret du 23 Prairial an XII; il a été confirmé par l'article 14 de la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures, dont le 1er alinéa dispose que « le conseil communal règle le mode le plus convenable pour le transport des corps ».

Les transports funèbres font, par conséquent, partie de la mission des communes, notamment pour des raisons d'hygiène et d'ordre public.

Il est donc normal que celles-ci fassent l'acquisition d'un corbillard et qu'elles en rendent l'utilisation obligatoire en principe.

De nombreuses communes ayant organisé un service de transports funèbres, dont les frais leur incombent, lèvent une taxe compensatoire en cas de recours aux entreprises privées.

3. A ce sujet, l'auteur de la proposition de loi répond que le but visé n'est nullement de supprimer le service communal des inhumations, mais de permettre à chacun d'y faire appel ou non. Cela n'a absolument pas de sens, selon lui, de réclamer une redevance lorsqu'aucune prestation n'a été fournie.

Un membre craint que, telle qu'elle est proposée, la liberté absolue en matière de transports funèbres n'ait des conséquences à long terme.

4. Lors de la réunion du 30 mai 1973, le Ministre donne des précisions sur les dispositions en vigueur dans les 19 communes de l'agglomération bruxelloise dans le domaine des transports funèbres (voir annexe).

Il rappelle que la suppression de la taxe communale sur les transports funèbres serait préjudiciable aux communes, étant donné que les charges (personnel, matériel, pensions, etc.) du service en question continueront à obérer les finances locales.

L'auteur estime qu'il serait absolument déplacé que les proches du défunt soient tenus de payer pour des services communaux qui n'ont pas été prestés, et ce uniquement pour apurer le déficit de certaines communes.

Le Ministre est d'avis que la présente proposition de loi pourrait créer un dangereux précédent. Elle permettrait notamment de porter atteinte au pouvoir autonome de la commune en matière fiscale.

Il se demande en outre ce qu'il adviendrait des communes qui ont organisé leur propre service public de transports funèbres. La présente proposition ne mettra-t-elle pas en cause le recours obligatoire à ce service? Il estime, enfin, que

De betwiste regeling dateert van 1790 en het principe ervan werd overgenomen in decreten van het Napoleonisch bewind. De bedoeling die toentertijd voorlag was het gemeenrebestuur in staat te stellen de openbare hygiëne te vrijwaren. Het is duidelijk dat deze regeling volkomen voorbijgestreefd is.

Een belasting heffen op het vervoer van lijken wanneer terzake geen presarie wordt verstrekt, is noch juridisch noch sociaal verantwoord.

Het onderhavige voorstel strekt ertoe deze anomalie weg te werken.

2. Ter herinnering wijst de Minister erop dat bij dit wetsvoorstel aan de gemeenten verbod wordt opgelegd om het gebruik van de lijkwagen van de gemeente of van die van de concessiehouder verplicht te stellen.

Dientengevolge zouden de gemeenten geen belastingen op dat stuk meer mogen heffen, doch enkel retributies indien op verzoek van de families het lijkenvervoer door hen of door de concessiehouder geschiedt.

De Minister herinnert eraan dat het aan de gemeenteraad roekomt het lijkenvervoer te regelen.

Deze bevoegdheid vindt haar oorsprong in het decreet van 23 Prairial jaar XII; zij werd bevestigd door artikel 14 van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, waarvan het eerste lid luidt: « de gemeenteraad bepaalt de meest passende wijze voor het vervoer van lijken ».

Bijgevolg behoort het lijkenvervoer tot de taak van de gemeenten, omdat de hygiëne en de openbare orde hiermede zijn gemoeid.

Het is derhalve normaal dat de gemeenten een lijkswagen aankopen en dat zij het gebruik ervan in principe verplicht stellen.

Daar talrijke gemeenten een dienst voor lijkenvervoer hebben georganiseerd waarvan zij de kosten moeten dekken, heffen zij een retributie indien een beroep wordt gedaan op privé-ondernemingen.

3. Hierop inhakend verklaart de auteur van het wetsvoorstel dat het geenszins de bedoeling is de gemeentedienst voor begrafenissen af te schaffen maar eerder vrij te laten er al dan niet een beroep op te doen. Het komt hem volkomen ongerijmd voor een vergoeding te eisen wanneer geen prestatie werd geleverd.

Een lid vreest dat de absolute vrijheid inzake lijkenvervoer die wordt voorgesteld, verstrekkende gevolgen zal hebben.

4. Tijdens de vergadering van 30 mei 1973 verstrekt de Minister uitleg omtrent de in de 19 gemeenten van de Brusselse agglomeratie gangbare schikkingen inzake het lijkenvervoer (zie bijlage).

Hij herhaalt dat de afschaffing van de gemeenrebelasting op het lijkenvervoer voor de gemeenten nadelig zou zijn omdat de kosten van de dienst (personeel, materieel, pensioenen enz.) de lokale financiën zullen blijven bezwaren.

De auteur acht het volkomen misplaatst dat nabestaanden van de overledene voor niet-gepresteerde gemeentelijke diensten zouden moeten betalen, uitsluitend om het deficit van bepaalde gemeenten aan te zuiveren.

De Minister meent dat met dit voorstel een gevaarlijk precedent in het leven wordt geroepen. Hiermee zou het namelijk mogelijk zijn om op de autonome fiscale machts van de gemeente inbreuk te plegen.

Bovendien vraagt hij zich af wat er gebeuren zal met de gemeenten die een eigen openbare dienst van lijkenvervoer hebben georganiseerd. Zal door dit voorstel het verplicht gebruik niet in het gedrang worden gebracht? Tenslotte merkt

la portée de l'article unique ne correspond pas à l'intitulé de la proposition en discussion.

Un membre ne peut marquer son accord sur la première observation du Ministre. Le pouvoir général et autonome des communes en matière fiscale n'est, à son avis, nullement mis en cause s'il y est apporté certaines restrictions, dans un cas bien déterminé seulement.

L'auteur de la proposition est également en désaccord avec le Ministre concernant la dernière observation de celui-ci. Selon lui, il n'y a nullement contradiction entre l'intitulé de la proposition et le texte de l'article unique. Il a souligné que le droit des communes d'organiser leurs transports funèbres reste entier. Seul l'usage du corbillard communal ne sera plus obligatoire si l'enterrement n'a pas lieu dans la commune même. Il a répété, en outre, qu'il ne convient pas qu'une taxe frappe des personnes qui n'ont bénéficié d'aucune prestation de la part de la commune qui lève la taxe.

L'auteur se déclare cependant disposé à témoigner davantage de cette préoccupation par un amendement. On éviterait ainsi toute atteinte au droit de la commune de rendre obligatoire l'utilisation du corbillard communal ou du corbillard du concessionnaire, pour autant que l'enterrement ait lieu dans la commune même.

5. Au cours de la réunion du 6 juin 1973, l'auteur de la proposition de loi a présenté un amendement (Doc. n° 252/2) visant à remplacer le texte de l'article unique par ce qui suit:

« Il est interdit à la commune de lever une taxe sur les transports funèbres. »

Il a justifié cet amendement dans les termes suivants :

~ Cette disposition mettra la commune uniquement dans l'impossibilité d'exiger, pour les transports funèbres de son territoire vers celui d'une autre commune, le paiement d'une somme sans qu'il y ait une prestation quelconque de sa part.

Le droit de rendre obligatoire l'utilisation du corbillard communal ou du corbillard du concessionnaire lorsque l'enterrement a lieu dans la commune même est maintenu. Il va de soi que le droit d'exiger une redevance pour cette utilisation est également maintenu. Il s'agit, dans ce cas, non pas d'une taxe, mais de la rétribution d'une prestation. »

Selon le Ministre, l'amendement ne correspond pas à l'objectif défini dans la justification.

Aux termes de celle-ci, il y a lieu d'empêcher la commune de taxer les transports funèbres à destination des cimetières d'autres communes lorsqu'il n'est pas fait usage du corbillard communal ou de celui de son concessionnaire.

Or, en interdisant la perception d'une taxe sur les transports funèbres, le texte proposé a une portée générale et empêche la commune de percevoir un droit, même lorsque, comme elle en a le pouvoir, elle rend obligatoire l'usage du corbillard communal pour les inhumations dans son propre cimetière.

Le Ministre précise que le droit perçu lorsque l'usage du corbillard est obligatoire constitue une taxe. Il n'y a redevance qu'en cas d'usage facultatif du corbillard communal.

Le Gouvernement a présenté en réunion un amendement qui vise à rencontrer les préoccupations de l'auteur de la proposition de loi, tout en laissant à la commune le pouvoir de taxer les transports funèbres à destination de son cime-

hij op dat de draagwijdte van het enige artikel niet overeenstemt met het opschrift van het besproken voorstel.

Een lid gaat niet akkoord met de eerste opmerking van de Minister. Zijn inziens wordt geenszins afbreuk gedaan aan de algemene autonome fiscale macht van de gemeenten, indien terzake in een precies omschreven geval bepaalde beperkingen worden aangebracht.

De auteur van het voorstel kan ook geen vrede nemen met de laatste opmerking van de Minister. Volgens hem is er geenszins rezenspraak tussen het opschrift van het voorstel en de tekst van artikel 1. Hij onderstreept dat het recht van de gemeenten tot organisatie van het lijkenvervoer onaangetast blijft. Alleen is het gebruik van de lijkwagen niet meer verplicht indien de begrafenis niet plaats vindt in de eigen gemeente. Bovendien herhaalt hij dat het niet opgaat dat een belasting wordt verhaald op mensen die van de gemeente die de belasting heft, niet de minste prestatie hebben ontvangen.

De auteur verklaart zich evenwel bereid om via een amendement deze bekommernis beter tot uiting te brengen. Aldus zou men beletten dat aan het recht van de gemeenten om het gebruik van haar gemeentelijke lijkwagen of de lijkwagen van haar concessionaris verplicht te stellen, zou getornd worden, voor zover de begrafenis in de gemeente zelf gebeurt.

5. Op de vergadering van 6 juni 1973 stelt de auteur van het wetsvoorstel een amendement voor (Stuk n° 252/2 (1971-1972), ertoe strekkend de tekst van het enige artikel te vervangen door wat volgt :

« Her is aan de gemeente verboden belasting te heffen op her vervoer van lijken. »

Hij verantwoordt dit amendement als volgt :

« Hierdoor wordt alleen onmogelijk gemaakt, dat de gemeente de betaling van een bedrag eist, bij het vervoer van lijken van haar grondgebied tot het grondgebied van een andere gemeente, zonder dat zij hiervoor enige prestatie levert,

Het recht blijft behouden om het gebruik van de gemeentelijke lijkwagens of van de lijkwagen van de vergunninghouder verplicht te stellen, wanneer de begrafenis in de eigen gemeente plaats heeft. Vanzelfsprekend blijft het recht eveneens behouden om voor dit gebruik een vergoeding te eisen. Het gaat dan niet om een belasting maar om de betaling van een prestatie. »

Volgens de Minister stemt het amendement niet overeen met het in de verantwoording beoogde oogmerk.

Volgens de verantwoording moet men beletten dat de gemeente een belasting heft op het lijkenvervoer met bestemming naar de begraafplaats van andere gemeenten wanneer geen gebruik wordt gemaakt van de gemeentelijke lijkwagen of van de lijkwagen van haar concessiehouder.

Door de heffing van een belasting op het lijkenvervoer te verbieden, heeft de voorgedragen tekst evenwel een algemene draagwijdte en belet hij de gemeente een recht te heffen zelfs indien zij, overeenkomstig haar bevoegdheid, het gebruik van de gemeentelijke lijkwagen voor de begravingen in haar eigen begraafplaats verplicht stelt.

De Minister preciseert dat het recht dat geheven wordt ingeval het gebruik van de lijkwagen verplicht is gesteld, een belasting is. Vergoeding is er enkel bij facultatief gebruik van de gemeentelijke lijkwagen.

Een door de Regering ter zitting ingediend amendement strekt ertoe tegemoet te komen aan de bekommernis van de auteur van het wetsvoorstel, terwijl aan de gemeente de bevoegdheid wordt gelaten om belastingen te heffen op het

tière et de celui d'une commune autre que celle où était domicilié le défunt.

Cet amendement propose de remplacer le texte de la proposition de loi par ce qui suit:

« Article 1er. - Sont abolies les taxes communales établies à charge des familles qui font usage, sur le territoire de la commune, d'un corbillard autre que celui de celle-ci ou de son concessionnaire pour le transport de personnes décédées dans la commune, mais dont l'inhumation a lieu dans le cimetière d'une autre commune où était domicilié le défunt.

Elles ne peuvent être rétablies.

Article 2. - La présente loi entre en vigueur le premier jour du second mois suivant celui de sa publication. »

L'auteur s'est rallié à l'amendement du Gouvernement.

Un membre a fait observer que le texte de cet amendement est limitatif. La taxe communale perçue à charge de la famille n'est supprimée que lorsque le défunt était domicilié dans la commune où il est inhumé.

Le Ministre et la Commission ont marqué leur accord sur la suppression des mots "où le défunt était domicilié".

Un autre membre a attiré l'attention sur le fait que sa commune doit, en tout cas, assurer la levée du corps ainsi que le service d'ordre et qu'elle est tenue de rémunérer ces prestations.

Les articles et l'ensemble de la proposition de loi telle qu'elle a été amendée et telle qu'elle figure ci-après ont été adoptés à l'unanimité moins une abstention.

Le Rapporteur,

Le Président,

lijkenvervoer naar haar begraafplaats en naar die van een andere gemeente dan de gemeente waar de overledene woonachtig was.

Bij dit amendement wordt voorgesteld de tekst van het wetsvoorstel te vervangen door wat volgt :

« Artikel 1. - De gemeentebelastingen, geheven ten laste van de families, die op het grondgebied van de gemeente van een andere lijkwagen dan die van de gemeente of van haar vergunninghouder gebruik maken voor het vervoer van personen die in de gemeente overleden zijn, maar ter aarde besteld worden in een andere gemeente, waar de overledene woonachtig was, worden afgeschaft.

Zij kunnen niet meer ingesteld worden.

Artikel 2. - Deze wet wordt van kracht de eerste dag van de tweede maand die volgt op haar bekendmaking. »

De auteur stemt in met het regeringsamendement.

Een lid doet opmerken dat de tekst van dit amendement beperkend is. De gemeentebelasting geheven ten laste van de familie wordt enkel afgeschaft als de overledene woonachtig was in de gemeente waar hij ter aarde besteld wordt.

De Minister en de commissie zijn het eens om de woorden « waar de overledene woonachtig was » te schrappen.

Een ander lid vestigt de aandacht erop dat zijn gemeente het wegbrengen van het lijk evenals de ordedieners in ieder geval moet presteren en daarvoor betalen moet.

De artikelen en het gehele wetsvoorstel, zoals het werd gewijzigd, en hierna voorkomt, worden, op een onthouding na, eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

H. CALLEBERT.

De Voorzitter,

A. SAINT-REMY.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

(Nouvel intitulé).

Proposition de loi relative aux taxes communales sur les transports funèbres.

Article 1.

Sont abolies les taxes communales établies à charge des familles qui font usage, sur le territoire de la commune, d'un corbillard autre que celui de celle-ci ou de son concessionnaire pour le transport de personnes décédées dans la commune, mais dont l'inhumation a lieu dans le cimetière d'une autre commune.

Elles ne peuvent être rétablies.

Art. 2.

La présente loi entre en vigueur le premier jour du second mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

(Nieuwe titel).

Wetsvoorstel betreffende de gemeentebelastingen op het lijkenvervoer.

Artikel 1.

De gemeentebelastingen, geheven ten laste van de families, die op het grondgebied van de gemeente van een andere lijkwagen dan die van de gemeente of van haar vergunninghouder gebruik maken voor het vervoer van personen die in de gemeente overleden zijn, maar ter aarde besteld worden in een andere gemeente, worden afgeschaft.

Zij kunnen niet meer ingesteld worden.

Art. 2.

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op die gedurende welke ze in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

ANNEXE.

Il résulte des informations données par la province de Brabant que, sur les dix-neuf communes composant l'agglomération bruxelloise, huit communes ont leur propre service de transports funèbres, tandis que les onze autres communes ont désigné un concessionnaire. Dans toutes les communes, le taux de la taxe «compensatoire» est égal à celui du transport funèbre de deuxième classe effectué par la commune ou par le concessionnaire, ce qui est conforme à la jurisprudence administrative.

Les taux de la taxe «compensatoire» sont les suivants:

Anderlecht	2100 F
Auderghem	3000 F
Berchem-Ste-Agathe	3250 F
Bruxelles	3000 F
Etterbeek	3500 F
Evere	3500 F
Forest	3400 F
Ganshoren	2500 F
Ixelles	3500 F
Jette	3000 F
Koekelberg	3000 F
Molenbeek-Sr-jean	3500 F
Saint-Gilles	3200 F
Saint-josse-ten- Noode	2200 F
Schaerbeek	4000 F
Uccle	5200 F
Watermael-Boitsfort	3000 F
Woluwe- Saint-Lambert	2600 F
Woluwe-Saint- Pierre	2600 F

La commune d'Uccle, qui applique les taux les plus élevés, avait jusqu'au 31 décembre 1968 le tarif suivant en ce qui concerne les corbillards pour adultes:

1 ^{re} classe	5000 F
2 ^e classe	3200 F
3 ^e classe	1500 F
4 ^e classe	1400 F
5 ^e classe	600 F

Elle a considéré que, pour équilibrer les recettes et les dépenses, en tenant compte de la hausse des prix et de la revalorisation de la fonction publique, il était indispensable de majorer ces taux. Le tarif en vigueur depuis le 1er janvier 1973 a été fixé comme suit:

1 ^{re} classe	6500 F
2 ^e classe	5200 F
3 ^e classe	3900 F
4 ^e classe	1300 F
5 ^e classe	1200 F

Selon les renseignements qui ont pu être recueillis, les communes qui disposent d'un service de transport funèbres, équilibrent plus ou moins les recettes et les dépenses, ces dépenses comprenant l'amortissement du matériel, les rémunérations du personnel actif et les pensions des anciens agents.

Il y a lieu de souligner que la taxe n'est pas due pour le transport des indigents, et que les circulaires du département (du 20 novembre 1945 et du 17 décembre 1968) ont permis d'accorder l'exonération ou une réduction pour le transport de certaines victimes de la guerre: 1914-1918 et celle de 1940-1945.

En outre, selon la jurisprudence, l'inhumation même doit être gratuite pour tous les habitants de la commune et pour toute personne domiciliée sur son territoire. Elle constitue une charge obligatoire, incombant au budget communal en vertu de l'article 131, 110, de la loi communale.

...

Pour l'ensemble du pays, bon nombre de communes effectuent elles-mêmes les transports funèbres ou désignent un concessionnaire, mais, en général, les taux de taxation sont moins élevés que dans les communes de l'agglomération bruxelloise.

La ville d'Anvers et les communes voisines de Berchem, Borgerhout, Duffel, Hoboken, Merksem, Morselt et Wilrijk n'ont pas de service communal affecté aux transports funèbres et n'ont pas davantage concédé ces transports.

Ceux-ci sont donc effectués uniquement par des entreprises privées, aucune taxe communale n'étant dès lors perçue.

Il y a lieu de noter que la Commune de Hemiksem dispose d'un service communal de transports funèbres.

BIJLAGE.

Blijkens inlichtingen verstrekt door de provincie Brabant, hebben acht van de negen gemeenten die de Brusselse agglomeratie vormen, hun eigen dienst voor lijkenvervoer, terwijl elf andere gemeenten een concessiehouder hebben aangewezen.

In alle gemeenten is het bedrag van de verhaalbelasting gelijk aan dat van het lijkenvervoer tweede klasse verricht door de gemeente of door de concessiehouder, hetgeen strookt met de administratieve rechtspraak.

De bedragen van de verhaalbelasting zijn de volgende:

Anderlecht	2100 F
Oudergem	3000 F
Sint-Agatha-Berchem	3250 F
Brussel	3000 F
Etterbeek	3500 F
Evere	3500 F
Vorst	3400 F
Ganshoren	2500 F
Elsene	3500 F
Jette	3000 F
Koekelberg	3000 F
Sint-Jans- Molenbeek	3500 F
Sint-Gillis	3200 F
Sint-jooost-ren-Node	2200 F
Schaerbeek	4000 F
Ukkel	5200 F
Watermaal-Bosvoorde	3000 F
Sim-Lambrechts- Woluwe	2600 F
Sint-Pieters-Woluwe	2600 F

Bij de gemeente Ukkel, die de hoogste bedragen toepast, gold tot 31 december 1972 het volgende tarief m.b.t. de lijkwagens voor volwassenen :

1 ^{re} klasse	5000 F
2 ^e klasse	3200 F
3 ^e klasse	2500 F
4 ^e klasse	1400 F
5 ^e klasse	600 F

Om de ontvangsten en de uitgaven sluitend te maken rekening houdend met de prijsstijging en met de herwaardering van het openbaar ambt, heeft zij het onontbeerlijk geacht die bedragen te verhogen. Het sinds 1 januari 1973 geldende tarief is als volgt vastgesteld:

1 ^{re} klasse	6500 F
2 ^e klasse	5200 F
3 ^e klasse	3900 F
4 ^e klasse	2300 F
5 ^e klasse	1200 F

Uit ingewonnen inlichtingen blijkt dat de gemeenten die over een dienst voor lijkenvervoer beschikken, de ontvangsten en de uitgaven ongeveer sluitend kunnen maken; die uitgaven bevatten de afschrijving van het materieel, de bezoldiging van het aerieve personeel en de pensioenen van de gewezen personeelsleden.

Er dient op gewezen te worden dat de belasting niet verschuldigd is voor het vervoer van minvermogenenden en dat de circulaires van het departement (van 20 november 1945 en van 17 december 1968) het mogelijk hebben gemaakt vrijstelling of vermindering te bekomen voor het vervoer van sommige slachtoffers van de oorlog 1914-1918 en die van 1940-1945.

Bovendien moet de begrafenis zelf, volgens de rechtspraak, kosteloos zijn voor al de inwoners van de gemeente en voor elke persoon overleden op het grondgebied ervan. Zij vormt een verplichte lust op de begroting van de gemeente krachtens artikel 131, 110, van de gemeentewet.

...

Over het gehele land zijn er tal van gemeenten die zelf iasraan voor het lijkenvervoer of die een concessiehouder aanwijzen, maar in de regel zijn de belastingbedragen minder hoog dan in de gemeenten van de Brusselse agglomeratie.

De stad Antwerpen en de naburige gemeenten Berchem, Borgerhout, Duffel, Hoboken, Merksem, Morselt en Wilrijk hebben geen eigen dienst voor lijkenvervoer of hebben er geen in concessie gegeven.

Het vervoer geschiedt dus enkel door privéondernemingen en derhalve wordt geen gemeentebelasting geheven.

Aan te stippen valt dat de gemeente Hemiksem over een gemeentelijke dienst voor lijkenvervoer beschikt.